

GARMER & THESINGER EXPRESS

Maandelijks Nieuwsblad voor Garmerwolde
Thesinge en omstreken

15e jaargang februari 1992

'We doen alles, als 't maar legaal is'

In de „Week van het Recht” (21-25 januari 1992) hebt u vrijblijvend kennis kunnen maken met de medewerkers van het notariskantoor Hilgenga uit Ten Boer en het Advocaatkantoor Klomp en van Binsbergen uit Groningen. Omdat niet iedereen in de gelegenheid was om er heen te gaan, leek het ons zinvol om eens nader op het werk van een notaris in te gaan. Tineke Werkman-Uitham maakte een afspraak en Hillie Ramaker-Tepper toog met haar mee naar de Schout de Boerstraat nummer 6 in Ten Boer.

Onder het genot van een kopje koffie beantwoordden de heren Hilgenga en Wibbens al onze vragen. Laat ik beginnen met de beide heren aan u voor te stellen: Klaas Jan Hilgenga, geboren op 12 januari 1947 te Borger, thans wonende aan de Schout de Boerstraat nr. 6 (naast het notariskantoor) en Riëks Wibbens, geboren op 25 juli 1947 in de stad Groningen (Tavenier), wederom woonachtig in Groningen.

Opleiding en loopbaan

Klaas Hilgenga stevende recht op zijn doel af. Na het lyceum in Stadskanaal begon hij in 1965 aan zijn rechtenstudie in Groningen. Na twee jaar algemene studie koos hij voor het notariaat en behaalde in 1970 zijn Mr. titel. Eind 1971 kwam hij naar Ten Boer en trad als kandidaat-notaris in dienst bij notaris Koster. Deze ging eind 1973 met pensioen en werd opgevolgd door notaris Wals. Na

De heren Hilgenga en Wibbens. (foto: Teunis Ton)

het vertrek van Wals werd Hilgenga op 1 maart 1989 door de Kroon benoemd als notaris.

Riëks Wibbens volgde een langere weg. Na de HBS ging hij eerst in militaire dienst. Pas daarna begon hij aan zijn studie Nederlands Recht aan de Universiteit van Groningen. Begin 1975 behaalde hij zijn meesterstitel en kreeg een baan als notarieel jurist op een groot kantoor in Amsterdam (notaris/advocaten combinatie). Doordat het werk hem uitstekend beviel, begon hij in 1976 aan de Universiteit van Amsterdam in de avonduren aan zijn notariaat. Reeds in 1979 was hij hiermee klaar. Tot 1981 bleef hij in Amsterdam, daarna keerde hij terug naar het Noorden. Per 1 juli 1989 werd hij door Mr. Hilgenga aangenomen als kandidaat-notaris.

Benoeming tot notaris

„Na het behalen van je notariaat ben je kandidaat-notaris. Na een stageperiode van drie jaar zou je in theorie in aanmerking kunnen komen voor een notarisstandplaats. Omdat er in heel Nederland maar ongeveer duizend standplaatsen zijn, moet je vaak jaren op een benoeming wachten. De laatste tijd komen er wel wat plaatsen bij, maar weinig in het Noorden (te weinig inwoners). Komt er een standplaats vrij (bijvoorbeeld door overlijden of pensionering: met 65 jaar moet je er uit) dan kun je een sollicitatie indienen bij de Kamer van Toezicht. Deze is samengesteld uit: een voorzitter (President van de Rechtbank), twee notarissen, twee andere leden (meestal een Kantonrechter plus een Bestatingsinspekteur) en een se-

cretaris (Griffier van de Rechtbank). Via een eventuele oproep door de Commissaris van de Koningin (Vonhoff) en een oproep door de Procureur-Generaal in Leeuwarden komt men tot een voordracht van drie personen. Dit advies gaat naar de Staatssecretaris van Justitie (Kosto) en deze neemt de uiteindelijke beslissing. Alle lusten en lasten van een standplaats moeten worden overgenomen, inclusief het personeel. Ook het archief hoort er bij. In feite ben je een soort zetbaas: de spullen en het archief zijn van de Staat. Als functie ben je ambtenaar, met de verplichting de aktes brandvrij te bewaren; qua klantenkring heb je een vrij beroep: je moet zelf voor de klanten zorgen.”

Vervanging

Volgens de Wet mag een notaris niet langer dan veertien dagen afwezig zijn, of hij moet voor vervanging zorgen. Hiervoor moet hij toestemming vragen aan de President van de Rechtbank. Na schriftelijke toestemming mag Mr. Wibbens in zo'n geval waarnemen en is dan bevoegd om aktes te laten passeren. Sterker nog: Mr. Hilgenga mag het dan zelf niet meer doen! Slechts één notaris per standplaats is hiertoe bevoegd: een akte heeft namelijk dezelfde rechtskracht als het vonnis van een rechter.

Registratie van aktes en testamenten

Omdat er bij een akte altijd sprake is van twee of meer

partijen moet elke akte die passeert, binnen tien dagen ter controle aangeboden worden bij de registratie in Leeuwarden (dit is een onderdeel van de belastingen). Testamenten moeten pas bij overlijden aan de registratie aangeboden worden; op het moment van opmaak moet alleen het bestaan ervan doorgegeven worden aan het Centrale Testamentenregister in Rijswijk.

Bewaar- en zwijgplicht

Alle aktes moeten 30 jaar lang brandvrij worden bewaard. Daarna gaan ze naar de Rechtbank in Groningen; hier mogen ze niet weer uitgehaald worden. Indien nodig wordt er een kopie van de akte verstrekt. Heel oude aktes gaan naar het Rijksarchief in Groningen.

In principe blijft alles wat aan een notaris wordt verteld, binnen de muren van het kantoor. Alleen bij ontzettend grote belangen kan de rechter bepalen dat er gesproken moet worden.

Normale werkzaamheden

Het dagelijkse werk op een notaris kantoor bestaat uit verschillende werkzaamheden. Het opmaken van koop- en hypotheekakten is er een belangrijk deel van. Ook bij klachten over de staat van achterlating van de woning bemiddelt de notaris.

Verder vindt er de afwikkeling van nalatenschappen en erfenissen plaats.

Het oprichten van stichtingen en verenigingen, het stichten van besloten ven-

nootschappen, het wijzigen van statuten, gebeurt er ook: „In principe doen we alles, als 't maar legaal is.”

De familiepraktijk beslaat testamenten, huwelijksvoorwaarden, samenlevingscontracten, regeling van voogdij, adopties, enz. Bij alle zaken, waarbij de handtekening gelegaliseerd moet worden, wordt een notaris ingeschakeld, zoals bij een gezondheidsverklaring de handtekening van de huisarts en een financiële verklaring van de bank, de handtekening van de bank. De notaris is niet verantwoordelijk voor de inhoud: hij moet alleen zorgen (zich ervan overtuigen) dat de handtekening van de juiste persoon is (echt is).

Verder regelt het notaris kantoor schenkingen door ouders aan kinderen. Door overdracht van de eigen woning aan de kinderen wordt voorkomen dat - bij opname in een verpleeg- of verzorgingshuis - eerst het hele huis moet worden 'opgegeten'. Bovendien bespaart het successierechten: bij een erfenis komt alle geld in één keer binnen en moeten er meer successierechten worden betaald. (hoger tarief!) Na een overdracht van vermogen kan er door de Sociale Dienst nog minimaal twee jaar en maximaal drie jaar aanspraak worden gemaakt op het geld; dit hangt af van de maand waarin het gebeurt. Voorbeeld: gebeurt het in 1991, dan is het in 1992 en

1993 nog opvorderbaar. Het schenkingsrecht voor ouders aan hun kinderen bedraagt 5% over de eerste schijf (tot plm. f 30.000,-); de eerste f 7.000,- is vrij. Voorbeeld: bij een schenking van f 20.000 per kind is f 7.000 vrij; over de resterende f 13.000 moet 5% successierechten worden betaald, is f 650.

Ook zijn de notaris en zijn medewerkers beschikbaar voor het geven van adviezen. Mocht u ergens mee zitten of gewoon iets willen weten, vraag het dan. Ze zijn er voor! Als het advies niet tot een akte leidt is het tot ongeveer een half uur gratis. Het kost dus niet direkt iets!

Het Nieuw Burgerlijk Wetboek (NBW)

Door de invoering van het NBW is de positie van de consument aanmerkelijk verstevigd: de verkoper moet veel meer garanties geven, aan de verwachtingen van de koper moet beantwoord worden! Redelijkheid en billijkheid zijn nu belangrijk! Voorbeeld: iemand koopt een huis om er een winkel in te vestigen, maar later blijkt dat het niet mag. De koop kan dan teruggedraaid worden! Alles wordt tegenwoordig al geregeld bij de voorlopige koopakte: de akten zijn dan ook veel langer geworden, er staan veel meer zaken nauwkeurig in beschreven! Alle modellen van voorlopige koopakten zijn dus behoorlijk gewijzigd.

Maatschap

Vanaf 1 januari 1992 vormen

Het volledige team van het notaris kantoor. (foto: Teunis Ton)

Goederen gebracht
in de L. v.d. Veenstraat 3
Garmerswolde,
(050-413045)
worden vrijdagavond
thuis gebracht.

Tevens:
Suède-reiniging,
stoppage en
kledingreparatie.

Goed voor uw goed

Motor of bromfiets MOTORENHANDEL Joop Noordhof

Bqvag-lid

Levering van alle soorten
rijwielen, motoren,
bromfietsen

ZUNDAPP - KREIDLER - GARELLI
VESPA - TOMOS - YAMAHA
FANTIC

○ Alle kleuren en modellen uit voorraad
leverbaar ○ Vele accessoires en onderdelen
○ Prima service en reparatie

RIJKSWEG 15
GARMERWOLDE
TELEFOON 05902-1624

Werkplaats 's maandags de gehele
dag gesloten.

creatief centrum

Stoeldraaierstraat 35
Groningen
Tel. 050-132453

DROGISTERIJ-PARFUMERIE-REFORM-SCHOONHEIDSSALON

DE VRIES

WINKELCENTRUM LEWENBURG GRONINGEN TELEFOON 050-410508.

Mr. Hilgenga en Mr. Wibbens een maatschap en runnen de zaak gezamenlijk. Vanaf die datum is de naam van het kantoor veranderd in: Notaris-kantoor Hilgenga en Wibbens. Ze worden bijgestaan door twee notariële medewerkers: Paul Keizer uit Hui-zinge en Jolanda Spijkerman uit Ten Boer. Dezen bereiden o.a. de aktes voor, typen ze uit en werken ze verder af; uiteraard zorgen ze ook voor het aannemen van de telefoon. Door een goede onderlinge verhoudingen heerst er een gezellige werksfeer!

Leuk beroep

„Als notaris heb je een dienstverlenend beroep en ben je altijd met mensen bezig. Je probeert mensen bij elkaar te brengen en te voorkomen dat ze naar de rechter stappen. Je moet altijd onpartijdig blijven en niet kiezen voor de ene of de andere partij. De psychologische kant leer je door het werk, niet in de opleiding. Ervaring, men-senkennis en een gezond verstand zijn heel belangrijk!”

Hillie Ramaker-Tepper

TE KOOP AANGEBODEN

- Wandelwagen, roodbruin met voetenzak, f 50,-. Tel. 050-417517.
- Peugeot 102 brommer, tel. 050-413045.
- 140 sneldek dakpannen, grijs, f 40,-, tel. 050-421160.
- Rode Velamos kinderfiets 16 inch, plm. 4 jaar, Bus-scher, tel. 05902-3649.

Dick van de Ree zag Abraham. (foto: Teunis Ton)

Cursus elementaire reanimatie

Zoals bekend sterven veel mensen als gevolg van een hart- of circulatiestilstand. Dit komt mede omdat te weinig mensen weten hoe zij een slachtoffer van een dergelijk ongeval effectief kunnen helpen. Hierin probeert de stichting Bevordering Elementaire Reanimatie Groningen verandering te brengen. Zij doet dit onder meer door het geven van cursussen elementaire reanimatie. Reanimeren is het toepassen van mond-op-mondbeademing in combinatie met hartmassage. Deze techniek kan in principe door iedereen worden aangeleerd en toege-

past. De cursus elementaire reanimatie bestaat uit een praktisch en een theoretisch gedeelte en duurt 3 uur. Normaal gesproken komen alle cursisten in aanmerking voor het diploma elementaire reanimatie.

De cursussen worden gegeven door instructeurs die door de stichting zijn opgeleid in samenwerking met de Nederlandse Hartstichting en het Oranje Kruis. Om de verworven vaardigheden op peil te houden is het nodig om jaarlijks een herhalingscursus te volgen. Deze cursus duurt 1½ uur. Beknopt overzicht van het cursusaanbod: Een basiscursus duurt 3 uur. De kosten bedragen bij individuele deelname f 30,-, bij deelname in groepsverband (maximaal 15 personen) f

250,-. Een herhalingscursus duurt 1½ uur. De kosten hiervan bedragen: bij individuele deelname f 12,50, bij deelname in groepsverband (maximaal 15 personen) f 150,-. De cursussen kunnen desgewenst 's ochtends, 's middags of 's avonds worden gegeven. U kunt dus zelf datum, tijd en plaats bepalen. De mogelijkheid bestaat om de kosten enigszins te beperken. Dit kan door twee groepen (van ieder maximaal 15 personen) gezamenlijk het theoriegedeelte te laten volgen. De theorie wordt dan door 1 instructeur gegeven. Voor het praktijkgedeelte komt er een instructeur bij. Iedere instructeur neemt bij het oefenen op de reanimatiepop 1 groep onder zijn of haar hoede. In dat geval bedragen de kosten geen f 500,- maar f 400,- (250 + 150). Voor aanmelding en verdere informatie kunt u contact opnemen met de Stichting Bevordering Elementaire Reanimatie Groningen, Winschoterkade 12, Groningen, tel. 050-124076.

Wist-u-dat

- de heer H. Nolden voor de Plattelandsvrouwen in Garmerwolde op woensdag 11 maart een lezing over de vier jaargetijden houdt?
- de jaarvergadering van Dorpsbelangen Thesinge op vrijdag 20 maart gehouden wordt in café Molenzicht?

Installatiebedrijf
Fa. W. KOOI & Zn.

MIDDELBERT
050-416263

ENGELBERT
050-416217

**GAS - WATER
ELECTRA**

Schildersbedrijf H. HOFSTEDE

verf - glas - behang -
klompen - laarzen -

9797 PC Thesinge,
G. N. Schutterlaan 28,
telefoon 05902-1957

GEZIEN...

dat u bij Vos Optiek meer bril krijgt voor uw geld. Grote keuze in uiterst be-taalbare monturen van de bekende merken met betrouwbare garantie en service

GEHOORD...

Dat u voor een deskundig advies ook bij een

HOORAPPARAAT
bij Vos Audio moet zijn.

Fida Erkend
(Huisbezoek op afspraak)

VOS OPTIEK **AUDIO**

OUDE EBBINGESTRAAT 65 - 9712 HE GRONINGEN - TEL. 050-129102

De Culturele Vereniging gemeente Ten Boer zit niet stil. Na het voortreffelijke optreden van het ensemble Super Librum op zondag 16 februari in de Kloosterkerk in Thesinge staat er voor de maand maart een groot aantal activiteiten gepland. Het liefst zouden wij u bij elk van die evenementen willen begroeten, maar als u bij minstens één aanwezig bent, dan zijn wij ook al tevreden. Er is voor elk wat wils, dachten wij:

Op **zaterdag 7 maart** organiseert het Vrouwenproject Ten Boer in samenwerking met de CVgTB een avond met **Damesleed** in Dorpshuis De Leeuw te Garmerwolde. Het is een anderhalf uur durend programma waarin het leed van alledag een grote rol speelt. Aanvang 20.00 uur. Op **woensdag 11 maart** komen de kinderen aan de beurt, en wel in de leeftijd van 6 tot 12 jaar. Er wordt een razend spannende voorstelling opgevoerd en die heet **Pukels, Pin en Paddegif**. Het gebeurt allemaal in het Buurhoes, begint om 14.00 uur en zal ongeveer 2 uur duren. De entree is f 2,50.

Diezelfde dag, **woensdag 11 maart**, maar dan 's avonds, is er weer iets voor de grote mensen. Omdat het Boekenweek is vindt in de bibliotheek in Ten Boer dan de jaarlijkse **literaire avond** plaats. Dit jaar hebben wij beslag weten te leggen op een beroemde Nederlander: **Ivan Wolffers**. Deze schrijvende arts is in de eerste plaats bekend geworden om zijn baanbrekende kritiek op de medische stand. In begrijpelijke taal heeft hij in een aantal

Ruim aanbod CVgTB Culturele Vereniging in maart

Super Librum in de Thesinger kloosterkerk. (foto: Teunis Ton)

boeken en artikelen duidelijk gemaakt wat dokters eigenlijk bedoelen als ze moeilijke dingen zeggen. Bekend van hem is onder andere zijn handboek Medicijnen. Voor

kinderen schreef Wolffers informatieve, humoristische boekjes als Doktertje spelen, Dokter Levertraan en Vies is lekker. Met zijn vrouw Marion Bloem maakte hij enkele do-

cumentaires en hij schreef ook een aantal reisboeken. Zeer onlangs kwam er een roman uit van Ivan Wolffers: Liefste, mijn liefste (van verzengende hitte en erotiek doortrokken roman over de macht van de liefde in Indonesië). Ongetwijfeld komt dat boek die avond ter sprake. Toegang f 2,50 voor CVgTB-leden en f 5,- voor niet-leden.

Op **29 maart** organiseert de CVgTB haar eerste **huiskamerconcert**. Op die zondagochtend zingt **Sophie Raateland** onder de titel **Reve d'Amour** liederen van onder anderen Haydn, Mendelssohn, Brahms en Liszt. Zij wordt begeleid door pianist **Siebert Nix**. Dit intieme concert vindt plaats op de deel van boerderij Koekkoek/Dijkema aan de Bovenrijgerweg 19 te Thesinge. Aanvang 11.30 uur. Toegang f 5,- voor CVgTB-leden en f 7,50 voor niet-leden.

Ton Heuvelmans

Dodenherdenking in Thesinge?

De vereniging Dorpsbelangen Thesinge vraagt zich af: moeten we in Thesinge nog iets doen aan 4 mei? Bij het monument in Ten Boer worden op Dodenherdenking altijd twee kransen gelegd: één door B&W en één - namens de bevolking - door de VVV. Er is dus niemand uit de dorpen bij betrokken, maar als wij dat willen, kan dat wel. Nu is de vraag: hoe denken de Thesingers hierover? Hoeven we niets te doen of

willen we - misschien met het oog op het herlevende racisme in den lande - wél iets doen? En op welke manier willen we eventueel iets doen: samen met Ten Boer, of iets dat aansluit bij de dienst in de Kloosterkerk, of...?

Dorpsbelangen wil hierover graag zoveel mogelijk mensen horen. In ieder geval komt dit onderwerp op de agenda te staan van de jaarvergadering: noteert u alvast

20 maart!

Omdat Dodenherdenking alleen zin heeft als een grote groep Thesingers, zowel jong als oud, erachter staat, wil Dorpsbelangen ook jeugdclubs benaderen met deze vragen. Iedereen is welkom om te reageren: op de jaarvergadering óf schriftelijk, vóór 20 maart. U kunt uw reactie inleveren bij Peter Heidema en bij de overige bestuursleden van Dorpsbelangen.

ceedee

compactdisc-speciaalzaak
winkelcentrum helpman
verlengde hereweg 89
groningen telefoon 050 - 27 03 17

LET OP!

Unieke bestelservice voor Garmerwolde-Thesinge: u bestelt uw cd's bij ons en wij bezorgen ze zonder extra kosten bij u thuis. Bestellen op het zakenadres, telefonisch 050-270317 of Dorpsweg 59, Garmerwolde, 050-414909

SOUND VIDEO SHOP

KLEURENTELEVISIE VIDEO HIFI AUDIO

Voor goede service en voorlichting

- Wij leveren snel
- installeren bij u thuis
- eigen technische dienst

Florakade 82
050-127546

Begin Damsterdiep
Bij Oostersluis

Dit uis het tweede artikel over de kerk in Garmerwolde uit de scriptiew van Rolf Jurjens. Hij schreef over de verschillende kerken in de gemeente Ten Boer.

De kerkrimte wordt overdekt door koepelachtige gewelven, zogenaamde me-loengewelven, met acht ribben die gedragen worden door spitse muraal- en gordelbogen, versierd met rondstaven. De muurschilderingen die na de laatste restauratie weer te voorschijn zijn gekomen, zijn rond 1500 gemaakt door Jan van Aken. De schilderingen laten ons het volgende zien.

Op de noorderdwarsarm, de plaats van het maria-altaar, schilderingen met Maria als hoofdpersoon. Ook is hier een schildering van een hamer, een troffel en een winkelhaak. Dit kan er op wijzen dat de beschildering van de kerk een opdracht van het gilde was.

In het viering-gewelf zijn afbeeldingen van de vier evangelisten (Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes) te vinden.

In het koor zijn afbeeldingen van monsters te zien, waarvan de bedoeling onduidelijk is.

Op de zuiderdwarsarm zijn verschillende taferelen uit het leven van Jezus afgebeeld. De preekstoel (1740) is versierd met prachtig snijwerk. Onderaan hangt een druiventros die de vruchtbaarheid van het woord symboliseert. De luifel werd bekroond met een houten engel met zeis en doodskop. Later is deze en-

Wat is Garmerwolde zonder haar kerk (deel II)?

Detail van de kerk: een afvoer (piscina) in de vorm van een leeuw. (foto: Henk Remerie)

gel verwijderd en is er een nieuwe voor terug gekomen.

De klokken

In de toren hingen twee klokken, de één uit 1604 en de ander uit 1614, waarvan alleen de eerste na de oorlog is terug gekomen. Het uurwerk is een klok met spillingang (slingeruurwerk). Nog dagelijks wordt om acht uur en om kwart voor twaalf de klok geluid. Dit laatste was een teken voor de boerenarbeiders

met het werk op het land te stoppen, omdat er om twaalf uur gegeten werd. Bij begravenissen wordt tijdens de aanwezigheid van de rouwstoet op het kerkhof geluid, behalve bij de daadwerkelijke ter aarde bestelling.

In de kerk zijn nog twee dingen te zien die herinneren aan de rooms-katholieke eredienst namelijk de uitgespaarde nissen, waarin een altaar geplaatst kon worden en de piscina met spuer. Deze piscina is een zand-

stenen bekken met gootsteen, die via de muur naar buiten in een beestekop uitmond. Boven de piscina hing een keteltje met twee tuiten. Voor de mis waste de pastoor zijn handen met water uit de ene tuit, na de mis uit de andere. Er is nog een roestige rest van de haak te zien. Het waswater stroomt door de goot naar buiten, vandaar het gezegde: „Gods water over Gods akker laten lopen.”

HOUT, PLAATMATERIAAL
voor zeer scherpe prijzen

- * 1e kwaliteit
- * Ruime sortering
- * Goede service
- * ook voor: ijzerwaren, verf, keukens, tuinhout, kasten

VRIJBLIJVEND PRIJSOPGAVE

GRATIS BEZORGING
behalve
schermen
siertegels
bietsen

**HOUTMARKT
NIJDAM**

Woldweg 6-8 - Ruischerbrug -
Telefoon 050-416135
Gratis op maat

Tegenover wijk Lewenborg

**WASMACHINE,
KOELKAST, OVEN,
DROGER OF UW
TELEVISIE ENZ.
DEFECT?**

**Krijn Veuger
repareert
correct !!!**

Repareert bij u thuis
of in de werkplaats.

Ook voor onderdelen.

Rijksweg 130 B1,
GRONINGEN
tel. 050 - 419791

BURINGA

■ **SANITAIR en
CV HANDEL**

A. BURINGA
L. V.D. VEENSTRAAT 24
9798 PL GARMERWOLDE
TELEFOON 050-416049

Het orgel

Het orgel is in de jaren 1849-1851 gebouwd door de firma P. van Oeckelen uit Glimmen. Het is een belangrijk orgel door zijn klank en uiterlijk. Het is niet bekend of het orgel na de afbraak van een deel van het schip nog bijgesteld is. Het moest immers eerst voor een veel grotere ruimte spelen.

In de kerk bevinden zich veel stenen grafzerken (o.a. van 1613, 1646 en 1657) met beeldhouwde wapens van borgheren en dames, namelijk de Tackenborg en de Gelmersmaborg. Ook ligt er een grafsteen van de predikant Harmannus Sebastiani en van Anna Lucia Jullsingh (1740). Het wapen van de familie Jullsingh is ook nog te zien in het herengestoelte.

De buitenkant

Het grondplan voor deze kerk was een kruiskerk. In 1859 werd een deel van het schip afgebroken en bleef er een T-vormige ruimte over. De kerk is opgetrokken uit baksteen. De romaans-gotische stijl kan herkend worden aan:

- boogfriezen (een naast elkaar liggende horizontale reeks bogen);
- colonetten (kleine, dunne dragende zuilen);
- rondstaven (vensternissen omringd met kraalprofielen)
- kepervechtingen (vlechtwerk in de vorm van de opstaande zijden van een driehoek).

De hoeken van het kerkgebouws zijn versterkt door

dubbele beren.

De toren met zadeldak heeft een rondbogige zuidingang en bezit in het bovengedeelte aan alle vier zijden rondbogige galmgaten, namelijk aan west- en oostzijde twee en aan de noord- en zuidzijde drie.

Rolf Jurjens.

Hallo lu,

Wizzen ie dat er aal moand n kovviemörn in Kerkhörn is? Dunderdag 6 febewoarie was al weer de 26e! Dat hemmenm wie fierd met n aangeklede broodmoaltied, verzörgd deur de fam. J. de Vries. Hartsteke gezellig! Ook druig Jan Wolt n mooi zulfgemokt gedicht veur en was der veur de gastvraauw netuurlek n bloumke.

De volgende - gewone - kovviemörn is op dunderdag 12 meert en begunt as altied om tien uur.

Tot kiek!

Hillie Roamokker-Tepper

Meedoen aan Verkeerskwis

Vorig jaar werd de vraag gesteld „Lukt het het interkerkelijk koor Amor Cantandi dit jaar, om de VVN-Vriesemabokaal (wisselbeker) voor goed voor zich te houden?“ En ja hoor, het is hen gelukt. Nog van harte gefeliciteerd met dit succes. Maar... er is inmiddels weer een nieuw exemplaar aangeschaft, zodat we er in elk geval weer drie ja-

Beschermde natuur

Wist u dat de egel een beschermde diersoort is? En ook alle kikkers en alle soorten vleermuizen? En wist u dat daslook, herfsttijloos, muurbloem en sleutelbloem (behalve als u ze in een tuincentrum koopt) tot de beschermde planten horen? In het gemeentehuis in Ten Boer is een nieuwe lijst verkrijgbaar van beschermde

planten en dieren in Nederland. Het is een mooie kleurenfolder. Zowel de Latijnse als de Nederlandse namen worden vermeld.

Het zou leuk zijn om eens te weten hoeveel van die beschermde soorten er in Thesinge en Garmerwolde eigenlijk voorkomen, en om daar voor een volgende krant een uitgebreider artikel over te kunnen schrijven. Is er misschien iemand die hier veel van afweet?

Elisabeth Tolenaar, telefoon 3795.

Drukke van belang op de ijsbaan in Thesinge. (foto: Teunis Ton)

ren tegen aan kunnen. Dit jaar gaat dat gebeuren op 25 maart 1992 in het Buurhoes te Ten Boer. Doet u mee aan de Verkeerskwis? Elke vereniging/organisatie mag meerdere teams van drie personen afvaardigen. Per team kunnen zij samen dan 210 punten verzamelen. Er worden 70 dia's getoond met diverse verkeerssituaties waarin uw kennis wordt getest. Het maximale aantal deelnemers is gesteld op 60 personen (dus 20 teams). Be-

halve de VVN-Vriesemabokaal zijn er diverse medailles te winnen. Hebt u nog vragen, dan kunt u deze stellen aan A. M. Greven, Groene Zoom 68, Ten Boer (05902-3608). De entree en de deelname is vrij. Consumpties zijn voor eigen rekening en uw supporters zijn van harte welkom. Welke vereniging/organisatie durft het aan? Ook al wint u geen prijs, het is in ieder geval leerzaam.

VVW Ten Boer

voor:

Dumperwerkzaamheden, maaikorven en persen van hooi en stroo staan wij altijd voor u klaar

**LOONBEDRIJF
W. LODE**

Lageweg 20
9798 TG Garmerwolde
tel. 050 - 418610

Schoorsteenveegbedrijf

ROEL BUS

Schoorsteenvegen
Verkoop schoorsteenkappen
Schoorsteeninspectie
Verwijderen van nesten

Erkend bij gasbedrijf en brandweer

Tel. 05902-1716 of 3289
Winneweer

Auto- en Motorrijdschool

K. J. Vriesema

Wigboldstraat 20, Ten Boer
Tel.: 05902-1905

Dinsdagavond - theorieavond
Examentraining per computer

**KLAUWERZORGING
R. v.d. Woude**

voor al uw
KOEIEN EN SCHAPEN

- * behandeling rotkreupel
- * horens zagen
- * stieren ringen

BEL VOOR EEN AFSpraak:
Garmerwolde: 050-424962

Irene vertelt

Vijf achtereenvolgende woensdagmiddagen was er duidelijk iets gaande in het huis van Pluc en Irene Plaatsman, aan de Havenstraat in Thesinge. Alweer een kinderpartijtje? Een uitverkoop van kleurige fietsjes. Nee, het was 'vertelmiddag'.

Irene Plaatsman, zelf 'juf' in Groningen, is een nieuwe traditie gestart, die volgend najaar of in de winter een vervolg krijgt. Ze verzamelt een clubje kinderen en vertelt dan een mooi klassiek sprookje, zoals Assepoester of Repelsteeltje, of De nieuwe kleren van de keizer. 'Vertellen is heel anders dan

(foto: Teunis Ton)

voorlezen. Het leuke van vertellen is, dat je geen boek vast hoeft te houden. Je bent veel vrijer. Je beweegt meer en je gebruikt je eigen woorden.

Over de opkomst heeft Irene geen klagen gehad. 'De laatste keer waren het er vierentwintig, maar gemiddeld komen er zo'n vijftientwintig kinderen. Ze betalen allemaal een stuiver en na afloop krijgen ze een glaasje ranja.'

Voorlopig is het weer even afgelopen met de vertel-middagen, maar Irene is vast van plan om er te zijner tijd weer een serie van vijf middagen aan te wijden. En dan misschien ook een keer voor volwassenen?

We houden u op de hoogte.

Elisabeth Tolenaar

Hervormde Gemeente Garmerwolde-Thesinge

- 1 maart: Garmerwolde 10.00 u. ds. C. de Vries-Batenburg, koffiedrinken na afloop
- 8 maart: Thesinge 10.00 u. dienst voorbereid en gedaan door gemeenteleden
- 15 maart: Garmerwolde 10.00 u. ds. C. de Vries-Batenburg
- 22 maart: Thesinge 9.30 u gezamenlijke dienst, hervormde kerk, ds. Jans
- 29 maart: Garmerwolde 10.00 u ds. C. de Vries-Batenburg

Geref. kerk Garmerwolde-Thesinge

- 1 maart: 9.30 u. ds. Meyer, Uithuizen; 14.30 u. ds. Scheltens, Glimmen
- 8 maart: 9.30 u. ds. van Ginkel, Ulrum; 14.30 u. jeugddienst (doop), dr. Overeem, Haren
- 11 maart: 19.30 u. ds. de Jong, Heerenveen (bidtag)
- 15 maart: 9.30 u. ds. Lijesen, Balk; 14.30 u. ds. Lijesen, Balk
- 22 maart: 9.30 u. S.O.W. dienst te Thesinge in de hervormde kerk, ds. Jans, Groningen; 14.30 u. ds. Arensman, Haren
- 29 maart: 9.30 u ds. Dijkstra, Vries (voorber. H.A.); 14.30 u. ds. Lijesen, Balk

Harry Blokzijl kaartkampioen

Op de jaarvergadering van de kaartclub „De Eendracht” in Thesinge bleek dat Harry Blokzijl het hoogst aantal punten behaald had over het jaar 1991. Hij behaalde 52622 punten. 2e werd Bram ten Cate met 52027 punten en 3e Gré v.d. Veer-v.d. Werf met 51960 punten.

De drie aftredende bestuursleden mevr. Kampen, mevr. Zuidema en dhr. ten Cate werden alle drie herkozen in het bestuur.

Tijdens de vergadering bleek dat mevr. Kampen en Jan Slump 25 jaar in het bestuur van de kaartclub zaten. Daar hier niet eerder aan gedacht was, was slechts een applaus hun beloning.

Als nieuw kascommissielid werd Aries Sibma benoemd. Na afloop van het officiële gedeelte werd er gekaart om mooie prijzen. Iedereen ging die avond met een prijs naar huis.

De kaartclub kan nog wel nieuwe leden gebruiken. Er wordt gekaart op iedere laatste zaterdag van de maand in café Molenzicht. Voor de competitie tellen de 8 hoogst behaalde punten. Als men lid wil worden of eens zo een kaartje mee wil doen, dan kan men zich opgeven bij Jan Slump, Bakkerstraat 13 of op de avond zelf in Molenzicht.

Roelie Dijkema

AQUATHERM

- Centrale verwarming
- Sanitaire installaties
- Loodgieterswerken
- Service en onderhoud

aquatherm installaties bv
telefoon (050) 41 32 32

Flensburgweg 16
9723 TN Groningen

"Hé Jan, hebben de burens nu alwéér een nieuwe bank?"

Nee! Want door het unieke leerverf-procedé van Allround Lederservice is hun bankstel weer als nieuw.
Duur? Nee, zeker niet in verhouding met de aanschafprijs. Bel voor meer informatie: 050-424205

ALLROUND

LEDER SERVICE

J.E.G. Ruiter Tel. 050-424205

Oude Rijksweg 20 9798 PB Groningen / Garmerwolde

Mevrouw Terpstra neemt afscheid

Op vrijdag 21 februari neemt mevrouw Terpstra, van de Dorpsweg 48, afscheid van personeel en bestuur van de Openbare Basisschool in Garmerwolde en van medewerkers van de gemeente Ten Boer. Zij heeft dan tien jaar lang vijf dagen per week de school en het sportgebouw in Garmerwolde schoongemaakt. De vertegenwoordigers van school en gemeente komen bij haar op bezoek voor een kopje koffie en mooie, welgemeende woorden zullen vast niet ontbreken. In de periode dat mevrouw Terpstra bij de school werkte, heeft ze ook de verbouw en renovatie meegemaakt. Dat bracht voor haar veel extra werk met zich mee. Toen alles achter de rug was, was het voor haar wel even wennen. Want door de nieuwe indeling van de ruimten en de sport- en handenarbeidruimte in de school, moest ze haar werk opnieuw indelen. Gelukkig lukte dat vrij snel. Naast ramen lappen, dweilen, tafels en stoelen schoonmaken, en borden afnemen, zorgde zij ook voor de planten in het schoolgebouw. Doordat mevrouw Terpstra zeer regelmatig aanwezig was, kon zij daarop goed oog houden en hadden de planten overlevingskansen. Het schoolplein hoefde zij in de winter niet sneeuwvrij te houden, want de kinderen vinden het natuurlijk veel leuker als de sneeuw blijft liggen.

Mevrouw Terpstra. foto: Henk Remerie

In het begin maakte mevrouw Terpstra 's avonds schoon, maar dat verschoof ze naar de ochtend. Rond 6.00 uur begon ze met haar werk op school. Voor de lessen begonnen was het werk daar klaar en ging ze naar het sportgebouw waar ze tot ruim 10.00 uur werk had. Dan kwam ook al gauw de eerste groep.

Nu mevrouw Terpstra haar werk neerlegt, wordt het overgenomen door het schoonmaakbedrijf GOM, dat ook de andere scholen in

de gemeente Ten Boer voor zijn rekening neemt. Jammer dat dit werk niet meer gedaan wordt door iemand uit het dorp zelf.

Mevrouw Terpstra kan nu gaan genieten van haar welverdiende VUT. Ze heeft nu tijd om haar eigen huis voldoende aandacht te geven en verder hoopt ze ook veel met haar kinderen en kleinkinderen te kunnen optrekken.

Tiny Smit

Thesingers... opgelet!

Eindelijk is de knoop doorgehakt. Dit jaar wordt er voor Thesingers opnieuw een *ja- ren 60-feest* georganiseerd. In 1991 is dit feest duidelijk gemist. Er werden vragen gesteld, er werd aangedrongen... met resultaat.

Op *vrijdag 27 maart* wordt het wederom swingen geblazen.

"Roots '66" zal het Trefpunt doen trillen met popmuziek uit de vijftiger en zestiger jaren. Op het repertoire staan nummers van o.a. the Beatles, the Rolling Stones, the Kinks en the Shadows.

De band kan worden beschouwd als een voortzetting van de beatgroep "The Jaquars" die in de zestiger jaren bekendheid genoot in de noordelijke regio.

"Roots '66" bestaat uit Fré Bosman (zang), Arend Hui- zinga (zang, sologitaar), Wim Molanus (zang, basgitaar), Jan Stuivenberg (zang, drums) en Hans Dekker (zang, slaggitaar).

De toegang is f 750. Het Trefpunt is vanaf 21.00 uur open voor Thesingers in de leeftijd van vijftientwintig jaar en ouder. Wij rekenen op een enthousiast publiek en een volle dansvloer.

Hilda de Boer, Stoffer Havin- ga, Peter Heidema, Joanne van der Meulen.

VERHUIZEN?

Bestelauto te huur:
met of zonder chauffeur
bij:

**JANSEN
TRANSPORT**
GARMERWOLDE
050-416365

Slager

J. FEENSTRA

Rijksweg 145 – Ruischerbrug
Tel. 050-416413

- * Voor 1e kwaliteit en messcherpe prijzen.
- * Iedere week aanbiedingen en vele nieuwe ideeën
- * Tevens iedere dinsdagmiddag op de markt in Ten Boer

Goudsmid, een niet alledaags beroep

Garmerwolde is van oudsher een agrarisch dorp, maar dat vervaagt langzamerhand. Er komt veel import te wonen en daardoor komt er ook een verscheidenheid aan beroepen. Een niet alledaags beroep is dat van goudsmid. Eén van onze dorpsgenoten, Jos Meier aan de Dorpsweg, heeft dit beroep. Met hem had Detta van der Molen een gesprek om er iets meer van te weten te komen.

Jos Meier vertelt hoe hij in dit beroep terecht kwam.

Jos: „Lange tijd wist ik absoluut niet wat ik wilde gaan doen. Ik heb vele vakantiebaantjes gehad, maar het ideale werk zat er niet bij. Na de Havo ben ik naar de middelbare detailschool gegaan, maar dat was het ook niet. Mijn ouders hebben een juwelierszaak in Hoogezand, maar daar was ik absoluut niet in geïnteresseerd. Zo omstreeks mijn 19e heb ik in de zomervakantie in de winkel geholpen en kreeg er belangstelling voor. Die belangstelling is sindsdien gebleven.”

Opleiding

„Eigenlijk heb ik geen echte opleiding gevolgd. Het begon met een sluitinkje aan een kettinkje zetten, een kettinkje repareren, echt kleine

dingetjes, maar het lag me wel. Een kennis van mijn vader was goudsmid en daar ben ik eens gaan kijken. Die man heeft me het vak geleerd. Ik heb dus alleen een praktische opleiding gehad. Er is wel een school om een opleiding tot goudsmid te volgen. Dat is een 4-jarige opleiding en daar had ik absoluut geen zin in, om nog zo lang naar school te gaan. Bovendien als je daar vanaf komt, moet je het vak in de praktijk nog leren.

In principe kan iedereen goudsmid worden, maar je moet er een beetje feeling voor hebben. Sommigen kunnen het na zes jaar nog niet en anderen binnen het jaar. Het is priegelwerk en bovendien moet je heel veel geduld hebben.”

Afwisselend werk

„In principe komt het werk neer op 95% repareren en 5% nieuwe sieraden maken. Toch is het repareren niet saai, want het zijn steeds weer andere sieraden waar je mee werkt en het is een uitdaging om het zo onzichtbaar en mooi mogelijk te doen.

Nieuwe sieraden maken gebeurt het meest op aanvraag. Heel vaak wordt gevraagd om van de trouwring van een overleden echtgenoot een andere ring te maken. Dit kan bijvoorbeeld door de ring

door te zagen en er briljantjes tussen te zetten. Of de ring wordt helemaal doorgesneden en er wordt een broche van gemaakt.

Samen met de cliënt wordt er een globale schets gemaakt en aan de hand daarvan ga ik aan het werk. Wat het repareren en nieuw maken betreft moet je wel 100% zeker zijn van jezelf dat het goed gaat, want je kunt het niet overdoen. In het begin werd alle werk dan ook uitbesteed, maar de laatste jaren doe ik alles zelf.”

Goudsmid en zilver

„Natuurlijk werkt een goudsmid ook met zilver, maar dat bestaat het meest uit repareren. Zilveren sieraden worden niet zoveel gemaakt, mensen geven meer gouden sieraden weg.

In een hitte bestendig bakje met een kuiltje erin wordt óf een blokje goud óf oude sieraden gesmolten totdat het helemaal vloeibaar is.

Dan wordt het uitgegoten in de gewenste vorm, bijvoorbeeld een plaat, een dikke draad of een blokje. Dit gieten is een hele kunst, het moet in een vloeiende beweging in één keer zonder luchtbelletjes gedaan worden, want zodra het goud gegoten is, is het ook alweer vast. Hierna wordt het gewalst om de gewenste dikte te krijgen. Voor verdere bewerking wordt het

eerst weer warm gemaakt tot zo'n 350-450° C. Als het goud een beetje rood wordt, heeft het de goede temperatuur bereikt. Nadat het sieraad zijn vorm heeft gekregen, wordt het afgekoeld.

Hiervoor zijn twee manieren, een langzame, die duurt ongeveer tien seconden. Hiervoor wordt een sieraad in spiritus gedompeld. De snelle manier, circa twee seconden, is het dompelen in sterk verdund zwavelzuur. Dit heeft het voordeel dat het helemaal schoon en bleek wordt, bijna wit.

De kleur wordt weer verkregen door nabewerking. Deze bestaat uit vijlen met een grove en zachte vijl, en dan met heel fijn schuurpapier schuren tot alles weer glad is. Hierin gaat de meeste tijd zitten.”

Vaak hoor je over zoveel karaats goud. Jos Meier legt uit wat dat betekent.

„Hier in Nederland is het meeste goud 14 karaat. In zuidelijke landen is het vaak 18 karaat. Karaat wil zeggen hoeveel delen goud er in het sieraad zitten. Zuiver goud is 24 karaat, dat wil zeggen hierin zitten 24 delen goud + nog andere metalen. Een 14 karaats ring bevat 14 delen goud + koper + messing en nog andere metalen. Dit hangt geheel van de fabrikant af.

AANNEMERSBEDRIJF

H.J. HAVENGA

nieuwbouw
verbouw en
onderhoud

oude rijksweg 11
GARMERWOLDE
tel. 050-416501

Wiekel

- Verf
- Schildersgereedschappen
- Producten voor oppervlaktebehandeling
- Verftechnische- en reinigingsadviezen

Levering uitsluitend aan bedrijven, onderhoudsdiensten en via de vakhandel

Oude Rijksweg 12, 9798 PA
Garmerwolde, tel: 050-423502
telefax: 050-423508

Foto van de maand

Restanten na kortstondige ijspret. (foto: Teunis Ton)

REDAKTIE ADRESSEN

Redactie Garmerwolde:
Carel Hazeveld, Peta Jurjens,
Detta v.d. Molen, Henk Remerie
(fotograaf), Tiny Smit, Hillie Ramaker-
Tepper, Sjaak Teunis, Ton Werdeker.

Redactie Thesinge:
Teunis Ton (fotograaf),
Elisabeth Tolenaar,
Joanne v.d. Meulen,
Truus Top, Metha Nijkamp,
Lucie Kol-Slachter.

Eind-redactie Garmerwolde:
Tiny Smit, Dorpsweg 36,
tel. 050-417178

Eind-redactie Thesinge:
Joanne v.d. Meulen, Schutterlaan 25,
tel. 05902-3544.

Lay-out: Lucie Kol-Slachter,
Metha Nijkamp

Tekeningen: Ad van Zalk

Administratie: Peta Jurjens,
L. v.d. Veenstraat 15,
9798 PK Garmerwolde,
tel. 050-416094.
Bank: Rabo Garmerwolde,
rek.nr. 32.07.05.749
giro v.d. bank 815949.

Abonnementsgeld f 17.50 p.j.

Zuiver goud is zeer zacht, dus hoe meer karaat het goud van een sieraad is, hoe zachter het is."

In de winkel.

„Tegenwoordig sta ik ook vrij veel in de winkel (juwelier Henk Meijer, te Hoogezand), help met de inkoop, en wat ook vreselijk leuk werk is, klokken repareren en reviseren. Dat leer ik van mijn vader. Zaterdag 's morgens is bij ons de zogenaamde klokkenmorgen. Dan gaan we bij de mensen langs om klokken op te halen, te adviseren en te

repareren en natuurlijk de gerepareerde klokken weer weg brengen.

Ik werk niet thuis. In Hoogezand is de werkplaats, waar ik al mijn materiaal heb. Het wordt te kostbaar om nog een stel gereedschap aan te schaffen. Hier beoefen ik mijn hobby's, o.a. aan auto's knutselen. Maar de mensen kunnen altijd hun kapotte sieraden brengen, ik neem ze mee naar Hoogezand en repareer ze daar. Dat is geen enkel probleem".

Detta v.d. Molen

*uw brood wordt natuurlijk
gebakken door*

**Warme Bakker
TEUN MEINDERTSMA**

Winkelcentrum Lewenborg, tel. 415222
Sehwerd, tel. 778455
Versmarkt Korreweg 51-53
Claremaheerd 47
Beyum Oost, tel. 421452

Makkelijk sparen? Doe 't automatisch bij de Rabobank

Bij de Rabobank spaart u op zeker. En als u wilt ook makkelijker.

Door automatisch, bijvoorbeeld elke maand, een vast of variabel bedrag naar uw spaarrekening te laten overschrijven. Met een prima rente. Zo groeit uw geld ongemerkt en snel.

Loop even binnen voor meer informatie.

Rabobank

Ten Boer en Omstr.